

Brita Maria
från Villa Smedsbo

Mrte: Biga

FÖRORD

Mina syskons och min mormor hette Augusta Charlotta Fransdotter. Hon föddes år 1876 och växte upp i Lilla Smedsbo, Hova socken. I vår barndom hörde vi ofta samtal om släkten här och där, hit och dit, fram och tillbaka, utan att fatta så mycket av sammanhangen. En person som omnämndes med särskild respekt var *"Faster Mari, som tjänade hos bättre folk i Mariestad"*. Det fanns lite arvegods från denna Mari som vårdades med samma omsorg som den gamla ägarinnans namn.

Det råkar nu vara så att vi har ett par av de där prylarna som en gång i tiden tillhört "Faster Mari". Jag har då och då funderat på att ta reda på mera om mormors fasters liv, men det har alltid kommit något emellan. Äntligen ska jag nu, med benäget och uppmuntrande bistånd av Kaisa, försöka beskriva "Faster Maris" vuxna liv. Vilka var de där "finare" familjerna hon gav sitt liv åt? Vi bor sedan några år i den stad, där "Faster Mari" tillbringade sitt yrkesliv för 150 år sedan och detta faktum gör att berättelsen ligger nära, trots att så mycket vatten runnit i ån Tidan sedan "Faster Maris" tid.

Wermings Atlas: Mariestad cirka år 1800.

Låt oss ta en titt på antikviteterna, för att därefter ge oss in på en ganska utförlig proveniens- berättelse.

En glaskaraff 23 x 11 cm och ett dricksglas (lock) 10 x 7 cm
samt en liten lerkruka 6,5 x 6 cm.

Mariestad i juni 2019

Alf Gunnarson

LILLA SMEDSBOL 1840- TALET

16 L. Smedsbol

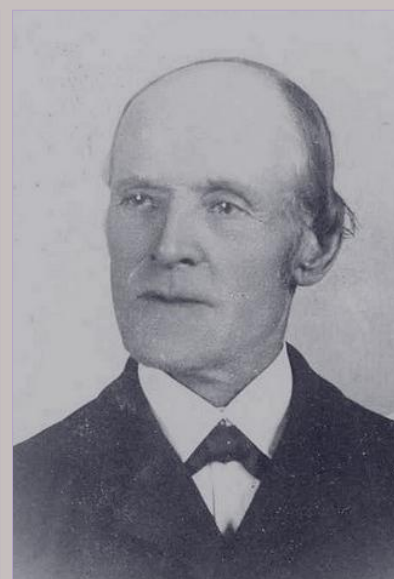
Anders Olofsson d. y. Andenag	1785	10	+	+	+	-	
Stina Andersdotter Hofva	1793		+	+	+	+	
Anders Peter	1817	10	+	+	+	+	21 10/34
Stina Lovisa	1820	10	+	+	+	+	43 Skoboll. 41 Smedbol
Brita Maria	1823	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Gustava Chatrina	1825	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Johannes	1828	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Carl August	1831	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Anders Peter	1834	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Stina Lovisa	1834	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Frans Gustaf	1835	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol
Gustava Chatrina	1835	10	+	+	+	+	10 Skoboll. 10 Smedbol

Anders Olofsson (född 1785) och Stina Andersdotter (född 1793).

Deras barn:

Anders Peter (f. 1817), Stina Lovisa (f. 1820),
 Brita Maria (f. 1823), Gustava Chatrina (f. 1825),
 Johannes (f. 1828), Carl August (f. 1831),
 Alexander och Johanna (f. 1834)
 och Frans Gustaf (f. 1835).

Anders Peter avled sjutton år ung och tvillingarna avled några veckor efter födseln.

Tre syskon i Lilla Smedsbol: Brita Maria, Johannes och Frans Gustaf (mormors far)

BRITA MARIAS FÖRSTA PLATS: FOLKEBERG I HEMSOCKNEN

När man befinner sig i Hova - och där befann sig säkert Brita Maria Andersdotter, från Lilla Smedsbol, år 1844 - och färdas norrut, några hundra meter förbi Struppkärr och inte tar till vänster (ty då kommer man till Bråta) men till höger, kommer man inom kort till Guntorp och strax därefter till Folkeberg.

Häradsekonomisk karta från omkring år 1880.

Den här kartan är ritad knappt fyrtio år senare, men vägarna hade ungefär samma sträckning och Hova- ån som rinner ut i Skagern (vid Gudhammar), slingrade sig såklart lika obeslutsamt på 1840- talet. Den ser ut som en ostyrig, trasslande tråd av blå, spunnen ull i sitt lopp.

Mellan år 1838 och 1847 bodde den här familjen på Folkeberg:

3/4 Folkeberg		Lilla Byiska Rote	
Capt. O. Ridd. Gust. W. Västfelt	1796 7/2	++ 38	Lyngholm 117 Leksberg
G. Fredr. Emer. von Knorring	1809 27	++	
Nils Gust. Albrecht Skäfer	1822 20	+	
Waldmuth, Sebastian	ihm 1834 13	+	
Emer. Aug. Wilh. Adolfsdotters	1836 19	+	
Aug. Vilh. Theodor	1838 27		
Wlfr. Charl. Mathias	ihm 1840 27		
Axel Ludw. Reinhold	ihm 1841 27		
Adolph Fredr. Oscar	ihm 1845 27		
Adolfsdotters	ihm 1845 16		

Capt. O Ridd. Gust. W. Västfelt (född 1796) och hans hustru, friherr. Emer.von Knorring (född 1809) och deras åtta, senare sju barn. (Octavia Vilhelmina avled 1846).

Det var således på Folkeberg som Brita Maria Andersdotter stiftade bekantskap med familjerna Västfeldt och Knorring (hustrun). Maria skulle komma att vara nära medlemmar av de här familjerna i många år framöver.

Familjen Västfeldt var ännu inte färdigbildad. I Mariestad föddes senare tre barn till. Elva av barnen nådde vuxen ålder.

T v: Västfelts adliga vapen och Knorrings.

En sammanställning över Gustaf Västfelts familjs liv och leverne finns som bilaga 1 för den som vill fördjupa sig.

Familjen Västfelt - far, mor och åtta barn - flyttade till Mariestad, efter några månader i Leksberg (Lockerud), år 1847 och Brita Maria från Lilla Smedsbo följde med på den resan.

I kyrkböckerna är staden indelad i rotar och tomter. Det finns inga gatadresser än så länge. Familjen Västfelt hyrde in sig på tomt nummer 75 och flyttade året efter (1848) till tomt nummer 31.

Bostad.	Personer.	Ort.	Tid.	inläsning	Ant. Cui	Förklaringen.	oppo	ifrå	är	till
N:75	Gustaf W. Västfeldt.	Mariestad	96 1/2					Selsberg	47	11:31/48
	Grete Herrmann									
	Emilie v. Knorring.	Hörsberg	09 2/4							

Brita Maria hade en jämnårig arbetskamrat från Håkankila i Hova socken hos familjen Västfeldt: Maja Greta Larsdotter. Hon åkte hem till Håkankila och födde en dotter - Christina - på sommaren 1848.

Pigor:		
Maja Greta Larsdotter	Hova	23 20/4
o. d. Linfina	Hova	48 23/4
Brita Maria Andersdotter	Hova	23 1/2

Den stora familjen Västfeldt blev ännu större. Visserligen lämnade näst äldste sonen hemmet år 1851, men två söner och en dotter föddes 1850, 52 och 54. Familjen i Mariestad bestod nu av tretton personer. De bodde numera i stadens första rote, tomt nummer 13. År 1855 lämnade familjen Mariestad och flyttade till Motala, sedan Gustaf W. Västfeldt utnämnts till postmästare där året före.

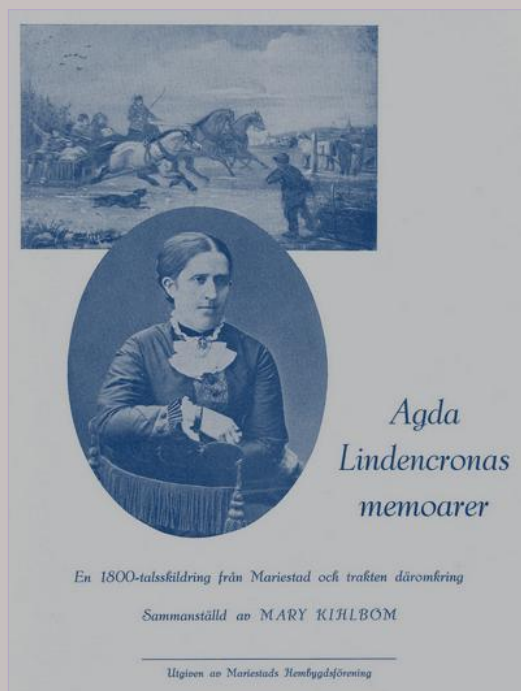
BRITA MARIAS ANDRA PLATS: HOS GREVINNAN KNORRING

År 1853 bytte Brita Maria, trettio år gammal, arbetsgivare och flyttade till tomt 32 i 3:e roten, där grevinnan Augusta von Knorring (född 1781 i Amnehärad), huserade som ägare sedan år 1835:

	Egare: Eufra Gröfven				
N. 32.	Augusta v. Knorring, f. von Amnehärad	81 1/2	Hasled	35	

Utöver tjänarstaben (en ström av pigor och drängar) ser vi bland andra följande boende på samma tomt: Dottern Gustava Fredr. Knorring (f. 1808) och hennes make, kammarherren Gustaf Gudmund Gabr. Lindencrona (f. 1807) och deras sju barn.

En sammanställning över familjerna von Knorrings liv och leverne finns som bilaga 2, för den som vill fördjupa sig.

I det här häftet, sammanställt av Mary Kihlbom och utgivet av Mariestads Hembygdsförening - köpt på Vadsbo Museum 2019 (10 kronor) - finns text och bilder som alldeles utmärkt illustrerar de miljöer, i vilka vår huvudperson, Brita Maria Andersdotter, skötte sina plikter och tjänade sitt levebröd under sina första två decennier i Mariestad.

I bilaga tre till denna berättelse visas lite text och några bilder ur den här fina sammanställningen.

Texten fortsätter på sidan 9.

Den lilla lerkrukan (2 x naturlig storlek).

Del av glaset och karaffen. Ungefär naturlig storlek.

BRITA MARIAS TREDJE PLATS: HOS FRIHERRINNAN KNORRING

Efter sex år (1859) var det dags för Brita Maria att bryta upp. Hon flyttade från tomt 32, Augusta von Knorring (avliden 1857), till tomt 27, där Augustas dotter, Albertina Ulrika von Knorring (född 1805), bodde sedan två år tillbaka.

H. N. 27. 3. Kotten.

	Personernas Namn, stånd, embete, yrke och närings-fång (backstugu- inhyser- och fattighjon) nationalitet (om främmande), lyten (svagsinta, blinda, döfstumma).	Födelse -			Äktenskap.		Köppor.	Flyttad	
		År	man och dag.	Ort socken i län, stad	Gift.	Äktling eller Eka.		från (socken i län stad eller pag. i län/bok.)	år, månad, dag.
9	<i>Fröken Albertina Ulrika v. Knorring</i>	1805	6/1	<i>Wing (d. Kung)</i>				<i>v. Knorring</i>	1857
11	<i>Pig. Brita Maria Andersdotter</i>	1823	27/2	<i>Hofa</i>				<i>Leksberg</i>	1847

På den här tomten finner vi bland andra: Skräddarmästare Petter Sundberg (ägare) och arbetskarlen Swen Swensson och deras familjer samt mamsell Sofia Lovisa Härling, f. d. inspektor Johan Nyberg, fil. mag. Zacharias Ahlin. Vidare: Arbetskarlsänkan Greta Persdotter Werner (ägare) med barn, änkan Maria Wretholm med dotter, skräddare Westerlund med familj, arbetskarlen Olaus Swensson med familj, muraren Anders Johansson med familj och änkan, Anna Olofsdotter Rönning med barn. Flera hyresgäster: några arbetskarlar, drängar och pigor med familjer samt skräddarmästare Dahlberg med hustru Maria, brevbärare Ljungberg, med flera.

Britta Maria deltog regelbundet i husförhör och nattvards- plikter, vilket vi kan se här nere. Kyrkan höll verkligen koll på stadens invånares liv, från vaggan till gravstenen.

Bevistat Förhör och begått H. H. Nattvard.

1861	1862	1863	1864	1865
F. N.	F. N.	F. N.	F. N.	F. N.
<i>20/10</i> <i>24/10</i> <i>26</i>	<i>2/10</i> <i>3</i>	<i>11/12</i> <i>14</i>	<i>14/12</i> <i>16</i>	<i>25</i> <i>27</i>

Brita Maria
skötte sina
kyrkliga plikter
under sextiotalet

Fröken Albertina Ulrika Knorring har flyttat till sin mors lägenhet på tomt 32 (bild, nästa sida) och anställt en piga till: Johanna Olofsdotter från Björsäter. Hushållet består därefter av tre personer fram till 1880.

Från slutet av 1860-talet äger bokhandlaren och rådmannen Per Wilhelm Karström (f. 1818 i Kalmar och änkling sedan år 1863) huset. Han och hans barn samt handelsbiträdena, Carl Herman Rådberg från Mariestad och Johan

Filip Sahlberg från Hova, bor där. Hyresgäst är även agronom Edvard Kühl och på boktryckeriet är Abraham Alfred Berg (från Kalmar) och flickan Emma Andersson från Ullervad skrivna.

Tomt N: 32 Roten 3.

<i>Hj.</i>	<i>Fröken Albertina Ulrika Knorring</i>	<i>1808</i>	<i>5</i>	<i>Wing</i>
	<i>Piga Britta Maria Andersdotter</i>	<i>1823</i>	<i>2</i>	<i>Höjer</i>
	<i>Johanna Olofsdotter</i>	<i>1831</i>	<i>10</i>	<i>Hjörstad</i>

T. 17. 159 80

BRITA MARIA ANDERSDOTTER – SIN EGEN

När trotjänarinnan Brita Maria Andersdotter från Lilla Smedsbo i Hova socken varit hos friherrinnan Knorring i drygt tjugo år, flyttar hon (pigan) år 1880 till 2 roten, tomt nummer 17 och hyr en egen lägenhet. Det är första gången i livet hon betalar egen hyra.

I samma hus bor (under åttiotalet) bland andra: Änkan Lovisa Albertina Lund- Gäfvert och hennes barn, skräddaren Frans Petersson och hans familj, mejerskan Augusta Gustafsdotter, sömmerskan Emma Svan, mejerskan Klara Katrina Johansdotter- Landerholm och änkefru Christina Ekblom, med flera.

Häradsekonomisk karta från omkring år 1880.

År 1881 flyttade Brita Maria till tomt 110 och hyrde en lägenhet i guldsmeden Karl Julius Åkermans hus. Denne avled år 1884 och en annan

guldsmed, Per Oskar Fredrik Näsman och hans hustru, Amalia Kristina, från Askersund, övertog huset och affären.

Bland övriga hyresgäster fanns: F. d. förste lantmätare Per Fredr. Lindström, hustrun Johanna Fredrika, f. Hedlund och deras barn samt ritlärarinnan Julia Karlberg (fram till 1888). Efter 1888: Extra länsnotarien och häradsskrivaren Otto Magnus Högberg, hustrun Katarina Amalia Stendal och deras barn samt fröken Sigrid Magdalena Cecilia Lagercrantz.

Brita Maria bodde kvar på samma ställe under hela 1890- talet.

26.	Kon. Piga Brita Maria Andersdotter	23	$\frac{28}{2}$	Hofva
-----	---------------------------------------	----	----------------	-------

Bland hennes närmaste grannar fanns nu, utöver guldsmeden Näsman och hans hustru: Kontorsskrivaren Johan Gabriel Lannerberg och (fortfarande) familjen Högberg samt jur. kand. Lars Brock (som talade skånska, eftersom han var kommen från Lund). ☺

01/28

Mormors faster, Brita Maria Andersdotter, avled den 28 januari år 1901.

Tidsbild: Ur Sv. D. den 28 januari 1901.

Mariestad den 16 juni 2019 / Alf

VÄSTFELT

Bilaga 1 till berättelsen

Tab. Nr 25 av 74.

Gustaf Wilhelm Västfelt (son av Nils Fredrik, tab. 23), född tvilling 1796-06-17 Olovsborg. Volontär vid Västgöta regemente 1811-03-12. Rustmästare därst. 1812-03-14. Sergeant. SMtf 1813. Fänrik vid Skaraborgs regemente 1814-11-16. Löjtnant därst. 1818-04-14. Kapten 1827-10-10. RSO 1838-03-14. 2. Major 1845-12-11. Postmästare i Medevi 1854-10-13. Död 1861-12-18 genom olyckshändelse vid åkning vid Nykyrka gästgivargård och begravnen i Motala. Gift 1830-10-30 i Skövde med friherrinnan **Emerentia Gustava Charlotta (Emerence) von Knorring**, född 1809-04-27 Tiberg, död 1885-10-19 Röda, dotter av majoren friherre Carl Gustaf von Knorring, och hans 2:a fru Catharina Elisabet Haij.

Barn:

Nils Gustaf Albrekt, född 1832-01-20 i Skövde. Gick till sjöss och har sedan ej avhörts.
Johan Vollrat Sebastian, född 1834-05-13 Rudets socken, Skaraborgs län. Handelsbokhållare i Karlstad. Död ogift 1891-12-26 på Boda.

Emerentia Augusta Elisabet Ottiliana (Emerence), född 1836-04-14 på Rudet, död ogift 1926-06-20 i Stockholm.

August Vilhelm Teodor, född 1838-07-19 Folkeberg. Furir vid Älvsborgs regemente 1857-08-01. Student i Lund s. å. 18/10 och officersexamen 1858-05-08. Fanjunkare s. å. 1/12. Underlöjtnant vid nämnda regemente 1860-07-09. Löjtnant därst. 1868-09-15. Kapten 1879-05-02. RSO 1884-12-01. Ombud för tredje militärdistriktet vid arméns fullmäktiges sammanträde i Stockholm 1888. Major 1890-05-02. Överstelöjtnant och 1. major 1894-05-01. Avsked 1896-07-09. Disponent Forssa. Död ogift 1913-11-08 i Engelbrekts förs. Stockholm.

Ulrika Charlotta Matilda, född 1840-03-27 på Folkeberg, död 1892-01-11 på Boda, som hon arrenderade. Gift 1869-10-07 på sistnämnda egendom med löjtnanten vid Västgötadals regemente Sven Gottschalk Alfred Erasmie, född 1831-10-19 på samma egendom, död 1879-06-18 i Stockholm.

Axel Ludvig Reinhold, född 1841. Trävaruagent. Död 1919.

Adolf Fredrik Leonard, född 1843-06-27 på Folkeberg. Överflyttade till Chicago 1880, där han blev apotekare. Död där 1891 i jan.

Oktavia Vilhelmina, född 1845-04-16, död 1846-11-23. **Oktavia Vilhelmina Albertina**, född 1847-05-23 Lockerud. Sjukgymnast i Danzig. Död ogift 1932-05-28 i Töreboda (Fägre förs, Skaraborgs län), (Björkangs förs. Skaraborgs län..

Roderik Ludvig Ferdinand, född 1850. F. d. Flottningschef. död 1941.

Hjalmar Robert Mauritz, född 1852-06-01 i Mariestad. Ord. elev vid Ultuna lantbruksinstitut 1877. Utexaminerad 1879. Överflyttade till Chicago. Praktiserande läkare därst. Utvand. 26 år gammal och slog sig ner i S:t Louis, MO. Avlade läkarexamen vid Beaumont Medical College. De tre första åren av sin medicinska bana praktiserade han som läkare vid Alexian Bros Hospital i S:t Louis. Bosatte sig därefter i Chicago, IL. Död ogift där 1907-08-18.

Maria Sofia Gabriella (Maja), född 1854-12-22 i Mariestad. Död 1936-04-28 i Södertälje. Gift 1:o 1877-07-20 på Boda med jägmästaren i Södra Lycksele revir Axel Fredrik Hultberg, född 1845-11-23 i Vänersborg, död 1894-03-06 i Lycksele. Gift 2:o 1897-07-16 i Stockholm med kassören vid Gällivare malmfält August Christian Andersson, född 1847-08-08, död 1922.

KNORRING

Bilaga 2 till berättelsen

Tab. Nr 5 av 26.

Anton (son av Isak, Tab. 4), född 1766-09-08 på Redberga (RHHj.) i Marka socken, Skaraborgs län. Volontär vid Västgöta kavalleriregemente 1772. Bordpage hos änkedrottning Lovisa Ulrika 1777-02-01. Kammarpage 1780. Fänrik vid änkedrottningens livregemente 1782-06-26. Löjtnant vid änkedrottningens livregemente 1787-12-10. Kapten 1791-04-24. Stabskapten 1792-05-21. Regementskvartermästare vid livregementets värvade infanteri 1793-06-30. Major i armén 1796-02-28. Premiärmajor vid Skaraborgs regemente 1799-11-15. RSO 1802-12-09. Överstelöjtnant i armén 1805-07-22 och vid regimentet 1808-01-16. Avsked 1810-05-15. Död 1834-05-17 Börstorp. Han bevistade 1788-90 års finska krig, varunder han bland annat den 1 sept. 1788 försvarade yttersta fältvakten vid Högfors mot ryssarnas anfall, var även 1808 med i Norge och blev där fången. Gift 1802-09-16 på Börstorp med grevinnan **Augusta Spens**, född 1781-11-29, död 1857-04-17 i Mariestad, dotter av kaptenen, greve Carl Gabriel Spens, och hans 1:a fru friherrinnan Ulrika Augusta Palbitzki.

Barn:

Henrika Lovisa Augusta, född 1803-11-05 på Skålltorp i Skärvs socken, Skaraborgs län, död 1845-06-04. Gift 1822-10-15 med sin kusin, majoren **Per Sebastian Tham**, född 1793, död 1875.

Albertina Ulrika, född 1805-01-06 på Skålltorp, död ogift 1890-01-06 i Mariestad. **Sofia Charlotta**, född 1807-01-20, död ogift 1829-10-19.

Gustava Fredrika, född 1808-11-03 på Skålltorp, död 1888-11-28 i Mariestad. Gift 1836-02-27 i Mariestad med sin kusin, kammarherren **Gustaf Gudmund. Gabriel Lindencrona**, född 1807, död 1871.

Antoinetta, född 1811-01-16, död 1846-09-18 på Hassle Säby i Berga socken, Skaraborgs län. Gift 1828-09-27 med kaptenen **Adolf Ludvig von Hofsten**, född 1798. Död 1867.

Vilhelmina Carolina, född 1813-06-11, död 1855-06-16 på Börstorp. Gift 1837-08-24 i Mariestad med sin morfars mors syslings dottersons son, generalmajoren, friherre **Carl Herman Leuhusen**, född 1810, död 1879.

Min anmärkning (ett): Vilhelmina Carolina var gift med "sin morfars mors syslings dottersons son". Jo, jo. / Alf

Min anmärkning (två): Släktuppgifterna här uppe är kopierade direkt från källan och språket är källans.

AGDA LINDENCRONAS MEMOARER

Bilaga 3 till berättelsen

Agda Lindencronas memoarer

En 1800-talsskildring från Mariestad och trakten däromkring

Sammanställd av Mary Kihlbom

I.

Till det gamla Mariestad hörde i min tidigaste barndom en dam vid namn Agda Lindencrona. Hennes stolta, drottninglika hållning, av karaktärsfast viljestyrka präglande, markerade drag, skarpa blick och kolsvarta hår ingåvo mig stor respekt.

Föga anade jag då, att jag nästan en mansålder senare, genom att läsa hennes memoarer, med så stor tjusning skulle blicka in i hennes själ. — Hon var född år 1845 på majorsbostället Artekärr, nära Hjo, och dotter till kaptenen vid Skaraborgs regemente, kammarherre Gustaf Lindencrona, först herre till Tjos i Hassle socken och sedan bosatt i Mariestad (* 1807; † i Mariestad 1871) och gift 1836 med friherrinnan Gustava Fredrika von Knorring (född på Börstorpsslott, invid Marie-

stad 1808; † i Mariestad år 1888).

År 1851, vid 6 års ålder, flyttade Agda Lindencrona

Fröken Agda Lindencrona
* 1845; † 1926.

med sina föräldrar och syskon till Mariestad. Och hon kvarbodde här i föräldrahemmet till dess alla familjens medlemmar genom döden eller på annat sätt lämnat staden, så att hon ensam var kvar. Då flyttade hon till sin bror Wilhelms*) familj i Växjö, där hon kvarlevde i 36 år. Hon gick alltså bort år 1926, 81 år gammal. Hennes personliga mariestadsminnen omspänner således senare hälften av 1800-talet.

En dag, då fröken Lindencrona var ett par och 70 år, ställer en hennes brorson i Växjö till henne denna begäran: "Skriv, vad Faster kommer ihåg om farfar och far-

Kaptenen kammarherre
Gustaf Lindencrona
* 1807; † 1871.

Överstelöjtnanten friherre
Anton v. Knorring
* 1766; † 1834.*)

*) Under Gustaf III:s statskupp 1772 buro konungens anhängare om vänster överarm en vitt bindel, som i reglementerad form var ett obligatoriskt tillbehör till svenska officersuniformen 1772—1809. Porträttet här måste alltså vara från tiden före 1809. Knorring kan väl här vara en 30 års man. I så fall skulle porträttet vara från omkring sekelskiftet 17—1800.

Friherrinnan Gustava Lindencrona
* 1808; † 1888, f. v. Knorring.

) Brodern (1841; † 1887) var länsnotarie i Kronobergs län; bosatt i egen gård i Växjö men hade dött vid 46 års ålder, 1887, så det var till änkan och barnen, hon flyttade.

emot honom: 'Vad befaller pappa', frågade hon; tog hans arm och förde honom in i hans förmak. 'Skaffa upp folk! Skaffa upp folk!' bad morfar ivrigt, med ojämn, bruten röst och sjönk ned på soffan, död, just som ett åkslag tycktes skaka hela Börstorp i dess grundvalar."

Så långt fröken Lindencrona. Överstelöjtnanten, friherre Anton von Knorring avled å Börstorp den 17:de maj 1834, efterlämnande såsom bodelägarer sin hustru och 5 döttrar.

Fröken Albertina von Knorrings brorsdotter säger, att detta "kan vara" "Moster Bina". Dräkten med mössa, mantilj och krinolin är i alla händelser mycket tidstypiska.

(En dotter, Charlotta, hade dött ogift vid 22 års ålder 1829.) Döttrarna voro: 1) Augusta, gift med majoren Per Tham på Dagsnäs; 2) Antoinette, gift med kapten Adolf v. Hofsten; 3) Albertina, ogift; 4) Gustava, sedermera gift med kaptenen vid Skaraborgs regemente, rikets justerare av mått och vikt, kammarherre Gustaf Lindencrona; 5) Wilhelmina, längre fram i tiden gift med sedermera generalmajoren Carl Herman Leuhusen. Och det blev hon som fick Börstorp.

Säby tillskiftades dottern Antoinette von Hofsten. Tjos tillföll friherrinnan Gustava Lindencrona, Agda Lindencronas moder.

Men nu gå vi tillbaka till me-

moarerna, där det heter: "År 1834 var en sorglig sommar för hela vårt land. Det var kole-rans första besök i Sverige. Den härjade i månader och hittade även till Börstorp. Bland de angripna var mam-ma, men sjukdomen var för

var tapetserad med utsikter över olika delar av världssta-den." Här kommer jag med en parentes för att upplysa om att det var kommerserådet Sor-bons nybyggda hus vid Gamla torgets södra sida, d. v. s. mitt emot Berta Petterssons hus.

Salongen i grevinnan v. Knorrings våning i Mariestad kallades "Paris" på grund av tapeten med motiv därifrån. Interiören från landssekreterare W. Hedenstiernas tid. Möblerna nu i stadshotellets festvåning.

henne lindrig, och hon blev snart frisk. Vid detta tillfälle grundades en varm vänskap med den unge läkare, doktor Örbom från Mariestad, som skötte mamma. Och den höll troget ut, tills den då unge doktorn som en gammal man lade sitt trötta huvud till vila år 1870."

"På hösten 1834 flyttade mormor med sina 3 ogifta döttrar till Mariestad. Där bebodde mormor den lilla stadens vackraste våning. Den kallades "Paris", emedan salongen

Kommerserådet hade dött år 1828. Efter grevinnan von Knorring beboddes huset av landssekreterare Wilhelm Hedenstierna, gift med A. J. Northmans dotter, Wiva, som kvarbodde där till sin död 1891.

Memoarerna fortsätter: "I detta hem samlades mycken ungdom, helst från de närbelägna stora gårdarne. Bland dessa minnes jag Eugenie Sture från Hallansberg och Anne-Beate Ehrenborg från Kråk. Den förstnämnda senare gift

I huset längst t. h. å bilden bodde grevinnan von Knorring, då hon 1834 flyttade från Börstorp till Mariestad. Det låg vid Gamla Torget, mitt emot Berta Petterssons hus.

Huset t. v. ägdes av grevinnan von Knorring, som bodde där med sin ogifta dotter Albertina och sin dotter Stava med make, kammarherre Lindencrona och deras familj. Inköptes senare av P. W. Karström, som hade sin bokhandel där.

Grevinnan Augusta von Knorring,
f. Spens, * 1781; † 1857.

Hovsekreterare Haldan Ludwig
Lindencrona * 1809; † 1884. Ägde
och bebodde tomt 56, Väster-
långgatan 19, Mariestad.

Slut.